

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Уп1 Бр. 03-41

22-02-2022 година

Скопје

Врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.42/20 и 77/21), а во врска со член 50 став 3 од истиот Закон, член 16 и член 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Македонија“ бр.172/14), точка 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст) арх.бр.01-6039/1 од 20.10.2015 година, Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-422/1 од 01.02.2022 година, а во согласност со Заклучокот бр.02-320/4 од 24.01.2020 година и Заклучокот арх.бр.02-699/2 од 21.02.2022 година, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на 6-та седница одржана на 21.02.2022 година, го донесе следното:

Решение за преземање мерка – јавна опомена

1. ЈАВНО СЕ ОПОМЕНУВА Трговското радиодифузно друштво (ТРД) АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје, заради извршена повреда на член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (ЗААВМУ) и на член 16 и член 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, на начин што на телевизискиот програмски сервис на радиодифузерот, репризната и премиерната епизода од играниот серијал „Величествениот“, емитувани на 27-ми јануари 2022 г., беа погрешно категоризирани и означени како програма од втора категорија (8+) и беа емитувани во несоодветен временски период од деноноќието, односно пред 20 часот.

Повредата од став 1 од оваа точка, специфицирана е во Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-422/1 од 01.02.2022 г., кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

2. МУ СЕ НАЛОЖУВА на ТРД АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје, во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на ова Решение да го усогласи своето работење со одредбите од ЗААВМУ и Правилникот за заштита на малолетните лица.

3. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

4. Ова Решение е конечно, а како ден на негово донесување се смета денот на неговата заверка во архивата на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (Агенцијата).

Образложение

Агенцијата врз основа на член 28 од ЗААВМУ е надлежна да врши програмски надзор (мониторинг) на програмите на радиодифузерите и давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање, како и на програмските пакети кои ги реемитуваат операторите на јавни електронски комуникациски мрежи од аспект на почитувањето на одредбите од цитираниот Закон, дозволите, издадените потврди за регистрација, подзаконските акти и другите акти донесени од Агенцијата.

Во согласност со член 23 став 1 алинеја 1 од ЗААВМУ, Советот на Агенцијата презема мерка - решение за јавна опомена во случаите кога е извршена повреда на одредбите од

ЗААВМУ и подзаконските акти донесени врз основа на истиот Закон, како и на условите и обврските утврдени со дозволата и други акти на Агенцијата.

Согласно член 50 став 1 од ЗААВМУ, давателите на аудиовизуелни медиумски услуги не смеат да емитуваат програми кои можат сериозно да му наштетат на физичкиот, психичкиот или моралниот развој на малолетните лица, особено програми кои содржат порнографија или непотребно насилство. Забраната од ставот (1) на овој член се однесува и на други програми кои веројатно би можеле да му наштетат на физичкиот, психичкиот или моралниот развој на малолетните лица, освен кога е обезбедено со нивното емитување или репризирање во одреден временски период и/или со примена на одредена техничка мерка, малолетните лица во периодот на емитување или репризирање нема на вообичаениот начин да ги слушнат или да ги видат тие програми. Кога вакви програми се емитуваат или репризираат во не кодирана форма, давателот на аудиовизуелни медиумски услуги е должен пред нивното емитување да обезбеди претходно акустично предупредување и можност да бидат препознаени со помош на визуелни знаци во текот на нивното времетраење (член 50 став 3 од ЗААВМУ).

Согласно член 16 од Правилникот за заштита на малолетните лица (ПЗМЛ), во зависност од очекуваниот состав на публиката, категориите програми можат да се емитуваат во следните временски периоди: првата и втората категорија програми се емитуваат во текот на целото деноноќие; третата категорија се емитува во периодот од 20:00 до 05:00 часот; четвртата категорија се емитува во периодот од 22:00 до 05:00 часот; петтата категорија се емитува во периодот од 00:00 до 05:00 часот.

Во член 17 став 3 од ПЗМЛ пропишано е дека во трета категорија класифицирани се програми што не се препорачуваат за деца под 12 години, за чие следење е неопходен надзор од родител или старател, односно програми чие сценарио вклучува систематски и зачестени описи, сцени и/или глетки на психо-физичко насилство, кои можат да ги растревожат малолетните лица. Обработката сериозни теми е прифатлива, но треба да биде соодветна за пропишаната возраст на публиката. Дозволена е употреба непристоен говор, вулгарности и бруталности, меѓутоа мора да биде сведена на разумна мерка и да биде оправдана со нужната функција во драмскиот или во информативно-документарниот контекст на програмата. Описите, сцените и/или глетките со насилство и со еротика, и евентуалната заемна врска меѓу овие два фактора во развојот на наративот, не треба да ги нагласуваат физичките повреди и/или психо-физичките последици од повреди, ниту пак да се фокусираат на непристојни физички детали. Не треба да им се придава претерана важност на оружје и на техники за меѓучовечка пресметка лесни за имитација, со опасен потенцијал сугесивно да делуваат врз психолошки помалку стабилните и врз емоционално ранливите делови од публиката. Прикажувањето наркоманија е дозволено меѓутоа без детална разработка на фазите од чинот на карактеризација на ликовите, и комплементарно во целината на различните видови играна, образовна, информативна и/или документарна програма. Најавите за ваквите програми не смеат да бидат составени од описи, сцени и/или глетки што можат да ги вознемират малолетните лица.

Во рамките на своите законски надлежности, Агенцијата преку Секторот за програмски работи, на 01-ви февруари 2022 г., изврши контролен, програмски надзор (мониторинг) на телевизискиот програмски сервис на ТРД АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје, емитуван на 27-ми јануари 2022 г., на државно ниво, при што констатираше прекршување на член 50 став 3 од ЗААВМУ и на член 16 и член 17 од ПЗМЛ. Имено, со надзорот е констатирано дека радиодифузерот и покрај Решението за изрекување мерка јавна опомена (Уп1 бр.03-456) донесено на 27.12.2021 г., не ја отстранил повредата односно продолжил со вршење на истата повреда на ЗААВМУ и на ПЗМЛ. Спротивно на членот 50 став 3 од ЗААВМУ, и членовите 16 и 17 од ПЗМЛ, репризна и премиерна епизода од играниот серијал „Величествениот“, емитувани во наведениот период опфатен со контролниот надзор, погрешно беа означени како програма од втора категорија (8+) и беа емитувани во несоодветни програмски термини. Според критериумите од Правилникот, целиот серијал „Величествениот“ треба да биде означен како програма од трета категорија, која не се препорачува за деца под 12 години, односно сите негови епизоди треба да бидат емитувани само во периодот од 20:00 до 05:00 часот. Повредата од точка 1 од ова Решение, специфицирана е во Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-422/1 од 01.02.2022 г., кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

Согласно член 23 став 3 од ЗААВМУ, Советот на Агенцијата до ТРД АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје на 02.02.2022 г., испрати Допис арх.бр.10-422/2 од 02.02.2022 г., со кој му го достави

Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-422/1 од 01.02.2022 г., со цел во рок од 7 (седум) работни денови од денот на приемот на дописот, до Советот на Агенцијата да достави изјаснување во писмена форма за стореното прекршување на одредбите од ЗААВМУ и на ПЗМЛ. Во предвидениот рок, ТРД АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје не се изјасни за стореното прекршување.

Согласно Заклучокот на Советот на Агенцијата арх.бр.02-320/4 од 24.01.2020 г., за констатираните прекршувања во тековната година, за кои веќе биле изречени мерки во претходната година, Советот на Агенцијата повторно ќе изрече мерки јавна опомена според роковите утврдени во Упатството за определување на рокот за постапување по Решенијата на Агенцијата бр.01-6039/1 од 20.10.2015 г.

Оттука, имајќи предвид дека Решение за изрекување мерка – јавна опомена (Уп1 бр.03-456 од 27.12.2021 г.) е донесено во 2021 г., а согласно Писмениот извештај за извршен програмски надзор наш арх.бр.10-422/1 од 01.02.2022 г. прекршувањето од точка 1. на ова Решение е сторено на 27 јануари 2022г., Советот на Агенцијата заклучи на ТРД АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје, согласно Заклучокот на Советот на Агенцијата бр.02-320/4 од 24.01.2020 г., да му се изрече мерка – јавна опомена.

Следствено на напред наведеното, врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од ЗААВМУ, а во врска со член 50 став 3 од истиот Закон и член 16 и 17 од ПЗМЛ, точка 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст) арх.бр.01-6039/1 од 20.10.2015 г. и Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-422/1 од 01.02.2022 г., поради констатирано непочитување на одредбите од ЗААВМУ и на ПЗМЛ, утврдено во точка 1 на ова Решение, Советот на Агенцијата на 6-та седница одржана на 21.02.2022 г., согласно Заклучокот арх.бр.02-699/2 од 21.02.2022 г., донесе Решение со кое јавно се опоменува ТРД АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје и му се наложува, во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од ЗААВМУ и ПЗМЛ. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

Согласно член 24 ставови 1 и 2 од ЗААВМУ, ова Решение е конечно и против него радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Врз основа на горе наведеното, се донесе решение како во диспозитивот.

Правна поука: Против ова решение радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Прилог (1):

- 1) Писмен извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-422/1 од 01.02.2022 година.

Доставено до:

- ТРД АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје;
- Управителот на ТРД АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје;
- Одговорното лице на програмата во ТРД АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје;
- Секторот за правни работи и јавни набавки;
- Секторот за програмски работи; и
- Назначеното лице во Агенцијата за водење на уписникот Уп1.

До: д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Врз основа на член 28 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 42/20 и 77/21), се доставува:

ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕН ПРОГРАМСКИ НАДЗОР

Република Северна Македонија АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ - СКОПЈЕ Република Северна Македонија AGENCIJA PER ENERGIJE MEDIAKE AUDIO DRE AUDIOVISUALNE USLUGI - SKOPJE			
Приемно / Датум: 01. 02. 2022			
Бр. евиденц. Mesta broj	Број Number	Припад. Shteta	Вредност Vrednost
10	422	1	

1. Вид надзор: Контролен;
2. Субјект на надзорот: Трговско радиодифузно друштво АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје;
3. Период опфатен со надзорот: 27 јануари 2022 година;
4. Датум на извршување на надзорот: 01.02.2022 година;
5. Предмет на надзорот:
 - Член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (заштита на малолетните лица од програми што би можеле да му наштетат на нивниот физички, психички или морален развој);
 - Правилник за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Македонија“ бр. 172/14);
6. Претходно изречена мерка: /

На 27.12.2021 година, за непочитување на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, Советот на Агенцијата донесе решение за изрекување мерка – јавна опомена (Уп1. бр. 03-456 од 27.12.2021 година) на Трговско радиодифузно друштво АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје.

Со изречената мерка, му наложи на радиодифузерот во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на решението (27.12.2021 г.) да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.
7. Констатации од надзорот:

Со контролниот програмски надзор врз телевизискиот програмски сервис на ТРД АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје, емитуван на 27 јануари 2022 година, на државно ниво, констатирано е дека радиодифузерот не постапил по решението за изрекување мерка – јавна опомена, односно - не ја отстранил извршената

повреда на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица.

Спротивно на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, репризна и премиерна епизода од играниот серијал „Величествениот“, емитувани во наведениот период опфатен со контролниот надзор, погрешно беа означени како програма од втора категорија (8+) и беа емитувани во несоодветни програмски термини. Според критериумите од Правилникот, целиот серијал „Величествениот“ треба да биде означен како програма од трета категорија, која не се препорачува за деца под 12 години, односно сите негови епизоди треба да бидат емитувани само во периодот од 20:00 од 05:00 часот.

27 јануари 2022 г.

Наслов на емисијата	Период на емитување	
	Почеток	Крај
„Величествениот“ – репризирана епизода;	10:01:20	10:56:23
„Величествениот“ – премиерна епизода;	16:11:52	17:25:22

8. Опис на прекршувањето:

Спротивно на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, на програмскиот сервис на ТРД АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје, репризна и премиерна епизода од играниот серијал „Величествениот“, емитувани на 27 јануари 2022 година, беа погрешно категоризирани и означени како програма од втора категорија (8+), и беа емитувани во несоодветен временски период од деноноќието, односно пред 20 часот.

9. Предлог мерка:

И покрај решението за изрекување мерка јавна опомена донесено на 27.12.2021 година, ТРД АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје, не ја отстрани повредата, односно продолжи со вршење на истата повреда на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на Правилникот за заштита на малолетните лица.

Оттаму:

- Во согласност со членот 23 став 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и Заклучокот бр. 02-320/4 од 24.01.2020 година, Советот на Агенцијата да донесе решение за изрекување мерка јавна опомена на Трговското радиодифузно друштво АЛФА ТВ ДООЕЛ Скопје, и во согласност со точката 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка бр. 01-6039/1 од 20.10.2015 година, да му наложи во рок од 30 дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, и од членовите 16 и 17 во Правилникот за заштита на малолетните лица; и

- Да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзорот (радиодифузерот) постапил по изречената мерка јавна опомена (во целост, делумно или не постапил), по истекот на рокот определен во поединечниот акт (решение), донесен од страна на Советот на Агенцијата.

Сектор за програмски работи